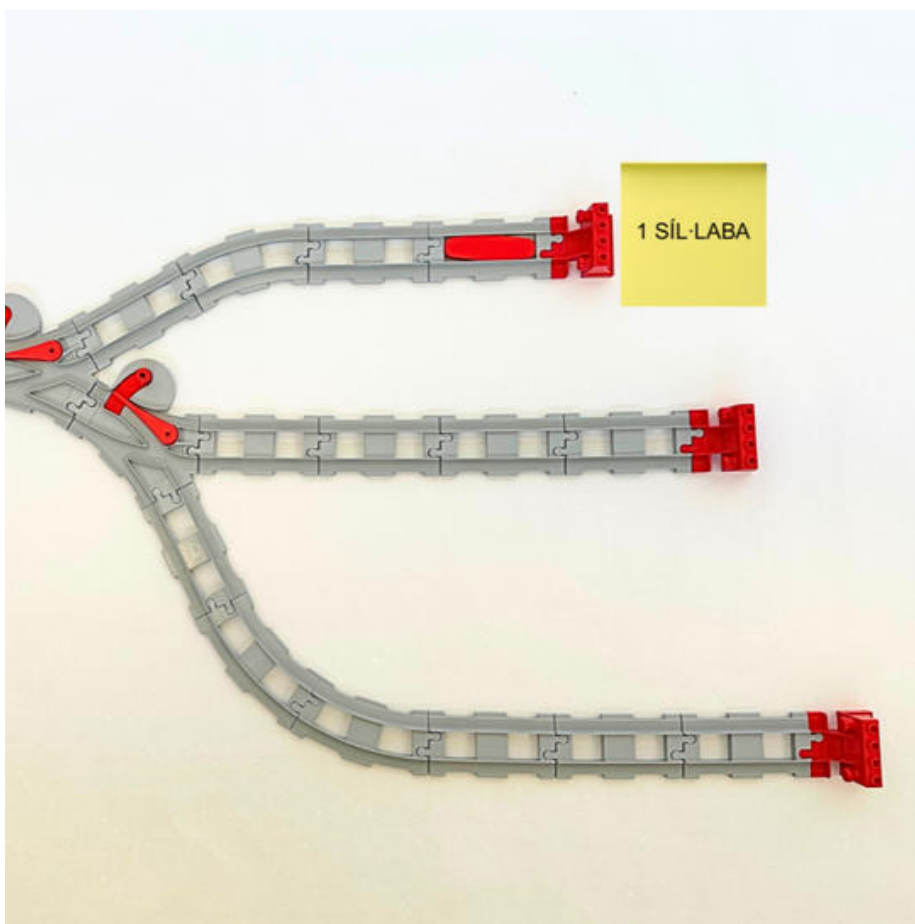

EL TREN DE LES SÍL·LABES

Robot de terra

PROPOSTA DIDÀCTICA

Data d'elaboració: Curs 2024/25

Eta	Cicle	Nivell	Estructura
Educació Primària	1r cicle	2n	Activitats
Títol			
El tren de les síl·labes			
Objectius			
e) Conèixer i utilitzar de manera adequada la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, i la llengua castellana, tant oralment com per escrit, de manera que puguin ser emprades com a llengües de comunicació i d'aprenentatge, i desenvolupar hàbits de lectura. OBJECTIUS ESPECÍFICS: – Identificar i comptar el nombre de síl·labes de paraules senzilles de manera oral, visual i manipulativa. – Relacionar el nombre de síl·labes d'una paraula amb una acció física concreta (col·locar peces de LEGO i dirigir el tren al seu destí corresponent). – Afavorir la comprensió i expressió oral mitjançant la verbalització del procés de segmentació síl·làbica i la justificació de les decisions preses. – Fomentar la col·laboració i el respecte dels torns en un context de joc compartit, tot practicant la comunicació assertiva i l'escolta activa. La proposta “El tren de les síl·labes” està pensada per ajudar els alumnes a comprendre i comptar les síl·labes de manera visual i pràctica, utilitzant peces LEGO i un joc simbòlic amb el tren. Aquesta metodologia facilita que conceptes abstractes, com la consciència fonològica, es treballin a través d'una experiència manipulativa i lúdica, cosa que afavoreix la comprensió i la motivació dels infants. A més, aquesta activitat fomenta la comunicació oral, el treball en equip i el desenvolupament d'estratègies metacognitives, ja que els alumnes han d'identificar, verbalitzar i representar les síl·labes. Així, s'integren competències lingüístiques i socials en un context significatiu, convertint l'aprenentatge en una experiència global, motivadora i efectiva.			
Activitat introductòria			
Activitat introductòria: “Picant paraules” Objectiu: Activar els coneixements previs sobre les síl·labes de manera oral i lúdica. Desenvolupament: Es proposa un petit joc de ritme amb el cos. L'educador diu paraules en veu alta i els infants han de picar de mans una vegada per cada síl·laba que escolten. Per exemple: “Sol” → pic “Taula” → pic-pic “Mariner” → pic-pic-pic			

Després, es pot passar a fer servir el cos per representar les síl·labes: un cop amb el peu, un pic de mans, un salt... I finalment, es pot visualitzar amb peces LEGO (una peça per cada síl·laba escoltada) a la taula.

Tancament

de

l'activitat:

S'explica que totes les paraules tenen síl·labes, i que en els propers dies faran viatjar aquestes paraules en un tren molt especial que sap comptar-les.

Competències

Plurilingüe		Comunicació Lingüística	☒
Digital		Matemàtica, Ciència, Tecnologia i Enginyeria	
Ciutadana		Personal, Social i Aprendre a Aprendre	☒
Emocional		Consciència i expressió cultural	
Emprenedora	☒	Física i motriu	

Nivell de complexitat

1. Coneixement - Memòria - Record	☒	4. Anàlisi	
2. Comprensió	☒	5. Síntesi	
3. Aplicació	☒	6. Avaluació i creació	

Sabers bàsics / Continguts

A3. Llengua catalana i literatura

1P CAT B.3.5. Producció escrita: convencions del codi escrit i ortografia natural. Coherència textual. Estratègies elementals, individuals o grupals, de planificació, textualització, revisió i autocorrecció. Ús d'elements gràfics i paratextuals elementals. Escriptura en suport digital acompanyada.

1P CAT D.1.1. Establiment de generalitzacions sobre aspectes lingüístics elementals a partir de l'observació, comparació i transformació de paraules i enunciats, posant especial esment en l'existència de diferents tipus de paraules i les seves relacions de concordança.

Activitats

Sessió 1	El tren de les síl·labes: preparació amb peces LEGO Inici: Es recorda la dinàmica de la sessió anterior: identificar síl·labes i representar-les amb peces LEGO. Es presenta a l'alumnat el repte del dia: ajudar unes paraules a descobrir quantes síl·labes tenen. A través d'un joc manipulatiu, treballaran la separació sil·làbica amb peces de LEGO. Es pot fer una breu activitat inicial rítmica (p. ex., picar de mans) per recordar què és una síl·laba i com es compta. S'explica que el tren circularà per la via correcta segons el nombre de síl·labes. Desenvolupament: Es divideix la classe en petits grups (3-4 alumnes). Cada grup rep una targeta amb una imatge i la paraula escrita. Hauran de llegir-la en veu alta o identificar-la i, oralment, separar-la en síl·labes. Per cada síl·laba, col·locaran una peça de LEGO de 2x2 apilada sobre l'anterior, formant una torre (p. ex., "sol" = 1 peça; "ca-sa" = 2 peces). És a dir, cada grup construeix amb peces LEGO el "vagó" del tren, amb tantes peces com síl·labes tingui la paraula de la targeta. Així es crea una representació visual del nombre de síl·labes.
-----------------	--

	Reforç: Els alumnes poden treballar en parelles per revisar-se les torres entre ells i verificar si coincideixen amb les síl·labes de les paraules. Es poden fer agrupacions de paraules per nombre de síl·labes i comparar les alçades de les torres. Ampliació: Els alumnes poden proposar noves paraules i construir les seves pròpies torres. També poden ordenar-les de més curta a més llarga o crear frases senzilles amb dues de les paraules treballades. Tancament: Posada en comú on es mostren algunes de les torres i s'identifica el nombre de síl·labes. Es recorda que les síl·labes ens ajuden a parlar i escriure millor, i es dona una petita pista del repte de la propera sessió: un tren que haurà de repartir les paraules segons el nombre de síl·labes.
Sessió 2	El tren reparteix paraules segons les síl·labes Inici: Es presenta el circuit muntat amb les vies i les tres bifurcacions. Es contextualitza com un "servei de correu de paraules", on el tren haurà de portar cada paraula al seu destí segons el nombre de síl·labes. Es recorda el que es va fer a la sessió anterior i es fa una breu activitat oral de repàs (dir una paraula i comptar síl·labes). Desenvolupament: Es reparteixen targetes amb paraules i peces de LEGO de 2x2. Cada grup ha de comptar les síl·labes i col·locar damunt del vagó del tren tantes peces com síl·labes tingui la paraula. Paraules monosíl·labes → camí més curt Paraules bisíl·labes → camí mitjà Paraules trisíl·labes → camí llarg Paraules de 4 síl·labes o més → camí mitjà amb peça verda (tornar a l'inici). El grup farà circular el tren per la via que correspongui al nombre de síl·labes (per exemple, vies numerades o codificades per colors). El tren fa el trajecte indicat segons el nombre de síl·labes i deixa la paraula al seu destí. Reforç: Adaptar la dificultat de les paraules segons el nivell del grup. Es repeteix l'activitat en grups petits amb suport de l'adult per reforçar la segmentació sil·làbica. Es poden donar exemples, opcions visuals, preguntes guia o fer picatge de síl·labes amb les mans abans d'apilar les peces. Els alumnes poden inventar noves paraules o utilitzar noms propis, experimentar amb paraules llargues i col·locar dues paraules al tren per fer una petita "frase viatgera". També poden construir un cartell per a cada destí indicant: "Paraules amb 1 síl·laba", "2 síl·labes"... Tancament: Cada grup explica oralment la paraula, el nombre de síl·labes i com ha construït el tren. Es fa una reflexió col·lectiva: com han sabut quants vagons havia de portar cada paraula? On ha anat el tren? Es pot cantar una cançó breu o fer una rima final amb paraules treballades. Es pot registrar alguna observació o dificultat que hagin tingut els alumnes. A mode de cloenda: Resumir els aprenentatges de la sessió.

	Reforçar la importància d'identificar correctament les síl·labes. Animar els alumnes a practicar en altres situacions i contextos no escolars amb paraules que coneguin. Recordar la importància de saber separar en síl·labes per llegir i escriure millor. Opcionalment, es pot utilitzar la rúbrica per fer una avaluació inicial de cada grup.
Recursos	
Correspondència programació aula àrea curricular	Llengua catalana i literatura
Espais	Aula.
Tecnologies	Robot de terra LEGO Coding Express.
Materials	Kit LEGO Coding Express. Imprimibles: Targetes amb paraules. Llapis i paper per fer anotacions (opcional).
Agrupaments	Cooperatiu. Petits grups (3-5 alumnes).
Habilitats i destreses	Comunicació oral i escrita. Creativitat i imaginació.
Rutines del pensament	Veig, penso, em demano.
Hàbit mental	Atenció i concentració, Creativitat, imaginació i innovació, Posar-se reptes.
Aprendre a pensar tècniques	Pensament divergent i convergent. Plantejament de problemes
Habilitats Emocionals	Col·laboració i treball en equip.
Tècniques cooperatives	El cercle de conversa.
Recursos Personals	Docent.
Altres	
Avaluació	Criteris d'avaluació
A3. Llengua catalana i literatura 1P CAT 3.1. Produir textos orals i multimodals coherents, amb planificació acompanyada i utilitzant recursos no verbals elementals. 1P CAT 9.1. Formular conclusions elementals sobre el funcionament de la llengua, posant especial atenció a la concordança i a les relacions de significat entre les paraules, a partir de l'observació, comparació i transformació de paraules i enunciat, en un procés acompanyat de producció o comprensió de textos en contextos significatius.	
Avaluació	Criteris de qualificació
Rúbrica d'avaluació amb nivells d'assoliment Puntuació total: Suma els punts obtinguts en cada criteri. El màxim de punts és 20. Interpretació de la puntuació: 20-17 punts: Expert 16-13 punts: Avançat 12-10 punts: Aprenent 9 o menys punts: Novell	

Avaluació	Instruments d'avaluació
	Rúbrica d'avaluació.